

31. mars 2020

Notat fra Verdikjeden Skog og Tre – Finansiell risiko

Treindustrien, Treforedlingsindustriens bransjeforening, Maskinentrepenørenes forbund, Norges Skogeierforbund, Fellesforbundet, NORSKOG og Statskog utgjør samarbeidet "Verdikjeden Skog og Tre". Hensikten er å styrke innovasjonskraft og produktivitet i verdikjeden og sikre næringen konkurransedyktige rammevilkår.

Vedrørende forslag til koronakrisepakke fra en samlet Bygg-, Anleggs- og Eiendomsnæring

Det vises til forslag til koronakrisepakke fra en samlet Bygg-, Anleggs- og Eiendomsnæring oversendt Regjeringen 22. mars.

Verdikjeden Skog og Tre vil med dette uttrykke støtte til forslag til tiltak, og vil særlig fremheve finansiell risiko og konsekvenser av dette for skog- og trenæringen.

Vi står nå i en krise utløst av en usynlig fiende som gir usikkerhet og risiko, den største etter andre verdenskrig. I BAE-sektoren er verdikjeder gjensidig avhengige av hverandre, på samme måte som aktørene i Verdikjeden Skog og Tre. Klapper ett ledd sammen får det store konsekvenser i verdikjeder. Treindustriens bedrifter produserer bygningsmaterialer, flis og bark til energiformål (eksempelvis fjernvarme). Bedriftene er hjørnesteinsbedrifter og har en nøkkelrolle i flere verdikjeder: byggenæringen, skognæringen, energisektoren, transportsektor og handelen. Det finansielle systemet og resten av økonomien er tett koblet sammen. Produsenter har stor finansiell risiko gjennom lange kredittider. En samlet BAE-sektor ber myndighetene regulere kredittider til maks. 30 dager. Dette skal selvfølgelig ikke gripe inn i allerede inngåtte avtaler mellom enkeltaktører. En forutsetning for innføring av redusert kredittid er at det iverksettes tiltak som ikke svekker likviditeten i noe ledd i verdikjeder.

Myndighetene må samtidig sørge for at konsekvenser av krisen blir minst mulig. Bankene har etter finanskrisen fått strengere krav til kapital og likviditet. For å redusere risiko må det stilles tilsvarende strengere krav til kapital og likviditet enn det risikoen i den enkelte bedrift alene skulle tilsi, også for andre næringsaktører enn bankene. Problemer hos en bedrift eller i en kjede kan smitte fortere enn coronaviruset over på andre. Leverandørene slik som treindustri er svært utsatt fordi de har solgt varer nå, men får ikke oppgjør før om 3-4 måneder. Dette forskyver seg bakover i verdikjeden og får nå konsekvenser for skogsentreprenørene som får stopp i aktiviteten fordi vareflyten av tømmer stopper opp. Treindustriens bedrifter reduserer inntak av sagtømmer for å redusere risiko.

Kreditten er for høy og skjuler for stor finansiell risiko. Finanskrisen viste at man ikke bør overlate til de enkelte aktører å håndtere finansiering gjennom kun avtalemessige premisser. Når en samlet BAE-sektor foreslår maks. 30 dagers kredittid i forslag til krisepakke, må myndighetene følge opp.

Målet etter finanskrisen var å sette økonomien i bedre stand til å takle store forstyrrelser i finanssystemet. Derfor må tiltak som håndterer kreditt risiko i kriserammede verdikjeder iverksettes nå for å redusere skadevirkninger. En av lærdommene etter finanskrisen var at begrenset oversikt over finansiell risiko gjennom bankenes avtaler og motparter var fatale for økonomien. Bankene hadde ikke engang selv full oversikt. Tidligere finansminister Siv Jensen tok i 2018 til orde for mekanismer og buffere som gjør at vi tåler overraskelsen når den neste gang kommer, som hun uttrykte det. Overraskelsen er her, en samlet BAE-sektor ber myndigheter om tiltak for redusert kredittid til maks. 30 dager for å gi robusthet til å overleve krisen. Verdikjeden Skog og Tre støtter opp om forslaget fra en samlet BAE-sektor.

Med hilsen

Treindustrien

Adm. dir. Heidi Finstad

(sign.)

TFB

Daglig leder Marit Holtermann Foss

(sign.)

MEF

Adm. dir. skog Julie Brodtkorb

(sign.)

Norges Skogeierforbund

Adm. dir. Per Skorge

(sign.)

Fellesforbundet

Forbundsleder Jørn Eggum

(sign.)

Norskog

Adm. dir. Arne Rørå

(sign.)

Statskog

Adm. dir. Gunnar Lien

(sign.)